

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ЕКОНОМІСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ
МІЖНАРОДНИЙ ЧОРНОМОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
м. ТБІЛІСІ, ГРУЗІЯ
ГАВАРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
м. ГАВАР, ВІРМЕНІЯ
БАТУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ШОТА РУСТАВЕЛІ
м. БАТУМІ, ГРУЗІЯ
ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ ГРУЗІЇ
м. ТБІЛІСІ, ГРУЗІЯ

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СТРАТЕГІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ:
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ

23 березня 2018 р.

Черкаси 2018

УДК 33(063)

ББК 65.5

С 83

Стратегії глобальної конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри: матеріали V міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії глобальної конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри». – Черкаси: Черкаський державний технологічний університет, 2018 – 118 с.

В збірнику представлені матеріали V міжнародної науково-практичної конференції «Стратегії глобальної конкурентоспроможності: соціально-економічні виміри», яка була організована кафедрою міжнародної економіки та бізнесу Черкаського державного технологічного університету разом з ВГО «Українська асоціація економістів-міжнародників», Міжнародним чорноморським університетом, Гаварським державним університетом, Батумським державним університетом та Центром європейської освіти Грузії.

Розглянуті інституційні, технологічні, інноваційні та фінансові аспекти забезпечення глобальної конкурентоспроможності, визначено роль глобального партнерства як інструменту забезпечення конкурентоспроможності, досліджено соціально-гуманітарний контекст глобального та національного економічного розвитку, окреслено можливі шляхи розв'язання сучасних проблем теорії і практики забезпечення конкурентоспроможності на рівнях країни, регіону та підприємства.

Організаційний комітет

- Рудніцький В. М. д.т.н., професор, проректор з науково-дослідної роботи та міжнародних зв'язків Черкаського державного технологічного університету
- Петкова Л. О. д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та бізнесу ЧДТУ
- Бучашвілі Г. PhD, проректор Міжнародного чорноморського університету
- Арсен Апроян Dr., проректор Гаварського державного університету
- Дідманідзе І. д.ф.-м.н., професор, керівник напрямку інформаційних технологій центру мов та інформаційних технологій
- Чачанідзе Г. Dr., Prof., директор Центру європейської освіти Грузії, президент Глобального Союзу вчених для миру в Грузії, президент Міжнародної академії наук інформатизації освіти
- Манн Р. В. д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та підприємництва ЧДТУ
- Коломицева О.В. д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики та маркетингу ЧДТУ
- Гончаренко І. Г. д.н.держ.упр., професор, завідувач кафедри фінансів ЧДТУ
- Гавриленко В. О. к.е.н., доцент, завідувач кафедри бух. обліку, аналізу і аудиту ЧДТУ
- Паламарчук Д. М. к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та бізнесу ЧДТУ

*Матеріали подані в авторській редакції. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори.

2. Затвердження цілей сталого розвитку [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>
3. Глобальне партнерство заради освіти зібрало рекордну суму на потреби навчання [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://twitter.com/GPforEducation/status/959493052007178242>
4. Стратегічний план GPE 2020 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.globalpartnership.org/content/gpe-2020-strategic-plan>
5. Брошура: GPE результатів 2015/2016 рр. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.globalpartnership.org/content/brochure-gpe-results-2015-2016>

Пікалов Юрій Вікторович

аспірант

Черкаський державний технологічний університет

м. Дніпро, Україна

ОНТОЛОГІЯ ЗНАНЬ В КОРПОРАТИВНИХ СТРУКТУРАХ

Особливістю розвитку світової економіки з другої половини. ХХ століття стало використання знань як чинника суспільного виробництва, що забезпечило істотний прорив в галузі технічних і технологічних інновацій. Знання мають різноманітні форми існування і прояви від розрізнених фактів, спеціалізованих баз даних, технічних знань, навичок і здібностей, працівників до бізнес-процесів та інновацій, які в комплексі становлять основу інтелектуального капіталу підприємства. Функціонування знань на підприємстві засновано на використанні систем баз знань, які в свою чергу є частиною систем комунікації. Ці системи покликані об'єднати зусилля високопрофесійних і особистісних характеристик співробітників підприємства спрямованих на виробництво нових знань, що підвищують ефективність і вартість бізнесу. Оскільки в бізнес середовищі посилюється роль знань в діяльності підприємства, то виникає необхідність у формуванні відповідної системи управління на мікрорівні. Найважливішими завданнями процесу управління знаннями є: перетворення індивідуальних, неявних знань в корпоративні, витяг нових і оновлення існуючих, а також формування організаційного контексту, який підтримує виробництво і відтворення нових знань. Ефективне застосування знань при виробництві нових товарів і послуг перетворилося в основну конкурентну перевагу сучасного підприємства і головна умова його розвитку.

Останні роки вітчизняні вчені в різних областях науки, велику увагу приділяють вивченню теоретичних питань, пов'язаних з розробкою і впровадженням баз знань на підприємстві та використанням в цій сфері інформаційних технологій, але на практиці цей процес гальмується слабкою зацікавленістю і відсутністю мотивації як з боку керівників, так і співробітників підприємства, що знижує його конкурентні переваги. Таким чином, актуальність даної проблематики обумовлена потребою подальшого вивчення формування систем управління знаннями; а також особливостей її впровадження на підприємстві, що дозволить, по-перше, уточнити специфіку управління знаннями на мікрорівні, по-друге, розробити алгоритм управління

знаннями з визначенням відповідних інструментів на кожному його етапі. Тому метою є визначення сутності і місця знань в корпоративних структурах.

В процесі обґрунтування сутності і місця наукових комунікацій в корпораціях на основі просторової та функціональної періодизації було обґрунтовано результати які характеризуються значним рівнем наукової новизни. По-перше, в результаті авторського аналізу виявлено, що у всіх випадках знання невіддільні від інститутів: перші виникають; тільки на основі останніх. Знання відіграють роль структур, які забезпечують організацію даних, а отже, знаходяться на більш високому рівні узагальнення; ніж дані. Відмінність систем від інформаційних полягає в тому, що в перших - склад знань змінюється в процесі функціонування системи і є ендегенним, а в останніх - він зафіксований і є екзогенним.

По-друге, при створенні системи знань на підприємстві, необхідно передбачити зміну складу і характеристик атрибутів у міру надходження різноманітної вхідної інформації. Вищезазначене дозволяє зробити висновок про те, що взаємини між даними і знаннями носять взаємообумовлений характер. Дані утворюються і збираються тільки завдяки знанням, служачи в свою чергу причиною появи нових знань. Однак поняття знання відносно суб'єктивно, оскільки те, що для одного служить вершиною знання, для іншого може бути всього лише складовим елементом даних. Створення, ведення та використання баз знань вимагають абсолютно особливих і значно складніших інструментальних засобів і технологій управління, ніж управління базами даних.

По-третє, знання як безпосередній продукт діяльності виникають не тільки в науці, яка є професійною сферою створення знань, а й у всіх інших галузях і видах діяльності, не виключення й діяльність підприємств. Отримані в ході виробничого процесу знання підлягають подальшій переробці або використанню. Отже, при здійсненні виробничої діяльності знання будуть повсюдно використовуватися як безпосередній ресурс, який досить складно замінити іншими ресурсами. До того ж певну складність являє послідовна передача знань від одного індивіда до іншого, яка може негативно впливати на цінність інформації, що передається, а її поширення між необмеженим числом суб'єктів завдавати шкоди початковим її власникам. Таким чином, в результаті авторського аналізу було визначено сутність і роль знань в діяльності підприємства, що дає змогу розробити підходи, щодо оцінки результативності існуючих баз знань на підприємствах, та на цій основ розробляти та впроваджувати результативні системи знань.

Список використаних джерел

1. Ibrahim I. (ed.). Arab Resources: The Transformation of a Society. – Routledge, 2016. – Т. 3.,
2. Kidwell D. S. et al. Financial institutions, markets, and money. – John Wiley & Sons, 2016.
3. Lentjušenkova O. et al. The transformation of the organization's intellectual capital: from resource to capital //Journal of Intellectual Capital. – 2016. – Т. 17. – №. 4. – С. 610-631
4. Timmer C. P. Food Security, Structural Transformation, Markets and Government Policy //Asia & the Pacific Policy Studies. – 2017

5. Wood S., Wrigley N., Coe N. M. Capital discipline and financial market relations in retail globalization: insights from the case of Tesco plc //Journal of Economic Geography. – 2016. – С. Lbv045.

Курч Дмитро Валерійович

студент

Черкаський державний технологічний університет

м. Черкаси, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ СВІТОВОГО РОЗВИТКУ

Однією з основних тенденцій сучасного світового розвитку є інтеграційні процеси. Вони ґрунтуються на зближенні економік різних країн та передбачають поступових соціально-економічний розвиток та вирішення регіональних проблем.

В другій половині ХХ століття особливого розвитку набули інтеграційні процеси в Західній Європі. Підписання Римського договору спрямовувало країн учасниць (ФРН, Франція, Італія, Бельгія, Голландія, Люксембург) до економічного співробітництва та поступового зниження мита. З 1969 р. по 2003 р., до співтовариства приєдналась значна кількість країн, так як це угруповання було стабільне і мало перед собою мету – розвиток країн європейського регіону [2].

У 1993 р. Маастрихський договір визначив основи розвитку Європейського Союзу. Основними цілями ЄС є:

- розвиток міцного союзу народів Європи;
- забезпечення збалансованого та постійного економічного прогресу на основі ліквідації внутрішніх кордонів;
- зміцнення економічної і соціальної взаємодії;
- підтримка європейської ідентичності на міжнародній арені шляхом проведення спільної зовнішньої політики і політики в галузі безпеки, а в перспективі – і спільної оборонної політики;
- розвиток співробітництва в правовій сфері;
- збереження та зростання загального добробуту країн Європи.

На сучасному етапі ЄС ставить перед собою головну ціль – зростання добробуту населення, забезпечення кожного робочим місцем та відповідною зарплатою. Також не менш важливими завданнями є розвиток енергетики та охорони навколишнього середовища.

Північноамериканська асоціація вільної торгівлі була створена шляхом підписання угоди в грудні 1992 р. між трьома країнами — США, Канадою і Мексикою, що вступив в силу з 1 січня 1994 р (мала назву НАФТА). Це був початок інтеграційного процесу в Північній Америці, згодом приєдналася Мексика (1991р.). Передбачалась лібералізація рухів товарів, послуг та капіталів через кордон. Скасування бар'єрів між країнами-учасницями планувалось на протязі 5 років, також приймалися закони з приводу охорони навколишнього середовища.

На сучасному етапі розвитку НАФТА є досить потужною асоціацією. Зараз її доходи між країнами-учасницями зросли до 48%, але є і негативний фактор -

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Ушкаренко Юлія Вікторівна	Підвищення прибутковості товаровиробників шляхом впливу на процес ціноутворення в умовах глобальної нестабільності	3
Загоруйко Іван Олексійович	Взаємодія ринків товарів та праці країн зі спільною валютою	5
Свида Іванна Василівна	Механізм підтримки екологічного підприємництва регіону	8
Вдовиченко Юрій Володимирович	Сучасні прояви інтенсифікації інформатизації світової економіки	11
Рябоконт Михайло Володимирович	Еволюція форм науково-технологічного бізнесу	13
Гніденко Лілія Григорівна	Базові детермінанти конкурентоспроможності Сінгапуру	15
Бондаренко Анастасія Вікторівна	Впровадження інноваційних технологій як спосіб економії та забезпечення конкурентоспроможності у агропромисловій сфері	17
Антоненко Анастасія Яківна	Роль ТНК в сучасному світовому розвитку	19
Гулько Вікторія Василівна	Наслідки міграційних процесів в країнах Центрально-Східної Європи після вступу до ЄС	21

ТЕХНОЛОГІЧНІ, ІННОВАЦІЙНІ ТА ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Пустовіт Роберт Фрідріхович	Інноваційні процеси в економіці Ізраїлю на основі оборонно-промислового комплексу	23
Didmanidze Ibraim, Chachanidze Guram, Kakhiani Grigol	Information technology and problems of economy	25
Ляшко Ірина Ігорівна	Роль логістики в управлінні матеріальними і інформаційними потоками на сучасному етапі	27
Бережна Леся Віталіївна, Снитюк Оксана Іванівна	Математичний апарат розв'язування задач міжнародної транспортної логістики	29
Marushchak Dariya	Factors affecting the productivity	32
Біліченко Олена Вікторівна	Особливості діяльності провідних ТНК в автомобілебудівній промисловості	34
Даценко Аліна Олександрівна	Ринок інформаційних технологій в економіці України	36

Старостіна Ірина Володимирівна	Інноваційна модель розвитку економіки Європейського Союзу	39
Тимошенко Анна Сергіївна	Ринок електронної комерції як механізм забезпечення інноваційного розвитку: переваги та недоліки	42
СТРАТЕГІЇ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КРАЇНИ, РЕГІОНУ, ПІДПРИЄМСТВА		
Одінцов Олег Михайлович	Механізм конкуренції і кооперації в кластері	45
Захарченко Володимир Іванович	Зарубіжний досвід реформування відносин власності: уроки для України	48
Пилипенко Надія Миколаївна	Формування конкурентної стратегії сільськогосподарського підприємства в сучасних умовах господарювання	51
Макаренко Наталія Олексіївна	Конкурентні стратегії маркетингу в малому бізнесі	53
Бричко Аліна Михайлівна	Ендогенний регіональний розвиток як складова конкурентоспроможності	56
Онопрієнко Ірина Миколаївна, Акименко Олександр Володимирович	Роль ціноутворення в забезпеченні конкурентоспроможності аграрних підприємств	59
Зінчук Наталія Анатоліївна	Поняття та сутнісні характеристики стратегії управління конкурентоспроможністю сучасного закладу освіти	62
Трушкіна Наталія Валеріївна	«Зелена» логістика як стратегічний напрям підвищення конкурентоспроможності регіону	64
Семененко Анна Олексіївна	Підвищення конкурентоспроможності України на глобальному ринку IT-послуг	67
Вовкотруб Наталія Олегівна	Роль ТНК в транснаціоналізації економіки Південної Кореї	69
Сюкало Наталія Валеріївна	Аналіз виробництва та експорту зернових культур України	72
ГЛОБАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ		
Петкова Леся Омелянівна	Нова якість конкуренції в умовах цифрової глобалізації	74
Паламарчук Наталія Олександрівна	Переваги міжрегіонального співробітництва в умовах забезпечення реалізації глобального партнерства	77
Leshchenko Marina	TNCs investment strategies' formation in the process of international competitiveness implementation	79
Байрак Наталія	Особливості діяльності ТНК в Україні	81

Олександрівна

Можарівський Олег Васильович	Підвищення конкурентоспроможності малих та середніх підприємств за допомогою програми ЄС COSME	84
Прокопенко Валентин Андрійович	Європейський вектор зовнішньоторговельної діяльності України	86
Бондар Альона Михайлівна	Сучасні форми фінансування інноваційного розвитку	89
Трофимович Олександра Юріївна	Цифрова економіка, як важіль сучасного економічного розвитку	91

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ КОНТЕКСТ ГЛОБАЛЬНОГО ТА НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Пасенко Владислав Михайлович	ІКТ в системі формування конкурентоспроможності сучасних економік	94
Пилипенко Вячеслав Валентинович	Соціально-економічні аспекти економічного розвитку суспільства умовах глобалізації НТП	97
Цимбал Людмила Іванівна	Можливості підвищення ефективності реалізації інтелектуального потенціалу розвитку української економіки	100
Паламарчук Дмитро Миколайович	Вплив європейської інтеграції на інтенсивність міграційних процесів в ЦСЄ	103
Галлямова Марина Альбертівна	Особливості реалізації глобального партнерства з метою підвищення якості освіти в світі	105
Пікалов Юрій Вікторович	Онтологія знань в корпоративних структурах	108
Курч Дмитро Валерійович	Особливості інтеграційних процесів в сучасних умовах світового розвитку	110
Лисенко Тая Анатоліївна	Місце України на міжнародному ринку ІТ–послуг	112
Кришня Таїсія Олександрівна	Глобальна необхідність досягнення гендерної рівності	114